

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın *Adalet Bakanı Yılmaz Tunç* tarafından Anayasanın 98 ve İçtüzüğü'nün 96. ve 99. Maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Serhat Eren

Diyarbakır Milletvekili

Toplantı ve gösteri yürüyüşü hakkı, kişilerin ekonomik, sosyal, siyasal, dinsel veya başka bir konu hakkında halkı aydınlatmak, tepkilerini ortaya koymak, eleştirmek veya belirli taleplerde bulunmak amacıyla açık veya kapalı yer toplantıları veya gösteri yürüyüşleri düzenleme olarak tanımlanmaktadır. Toplantı gösteri yürüyüşü hakkı ifade özgürlüğü'nün kullanım biçimlerinden biridir. Toplantı ve gösteri yürüyüşü hakkı ile yurttaşların; barışçıl bir şekilde eleştirilerini yapabilmeleri, öneri ve isteklerini dile getirebilmeleri, örgütlenme olanaklarına sahip olabilmeleri ve kamuoyu oluşturup otoritelerin dikkatini çekebilmeleri hedeflenmektedir.

İfade hürriyeti ve onun kullanma biçimlerinden biri olan toplantı gösteri yürüyüşü düzenleme hakkına getirilen kısıtlamalar; o ülkede demokrasinin standardını, çoğulculuk ilkesine saygıyı, muhalefet odaklarına karşı toleransı, iktisadi, siyasi ve medeni haklarını kullanıp kullanmadığı ile doğrudan bağlantılıdır. Yani AİHM'in deyimiyle "ifade özgürlüğü, demokratik toplumun vazgeçilmez unsurudur"

Vekili olduğum Diyarbakır'da uzun bir süredir yapılmak istenen toplantı ve gösteri yürüyüşleri, 2911 sayılı Toplantı ve Gösteri Yürüyüşleri Kanunu'nun 17. ve 19. maddeleri ile 5442 sayılı İl İdaresi Kanunu'nun 11/A, B ve C maddeleri gerekçe gösterilerek yasaklanmaktadır.

Yasağın ardından Anayasal bir hak olan toplantı ve gösteri yürüyüşü hakkını kullanan kişilere kamu görevlileri tarafından işkence ve kötü muamele uygulanarak gözaltı işlemi uygulanmaktadır. Anayasal hakkını kullanan vatandaşlar cezalandırılırken, hukuka aykırı ve keyfi yasak kararına göre gözaltı işlem uygulayan, işkence ve kötü muamele faili kolluk görevlileri yargı makamları tarafından cezasız bırakılmaktadır. Bu cezasızlık politikasından güç alan kamu görevlileri de suç teşkil eden eylemlerine pervasızca devam etmektedir.

Öte yandan, kolluk güçleri ister toplantı ve gösteri yürüyüşleri sırasında olsun, ister günlük hayatın akışında örneğin bir trafik tartışmasında olsun, kendisine karşı çıkan, en ufak bir tartışma yaşayan, itiraz eden vatandaşlara karşı "görevi yaptırmamak için direnme" suçundan tahkikat başlatmaktadır. Öyle ki bu vatandaşlar, katalog suç olmamasına rağmen bu suçtan dolayı tutuklanmakta ve aylarca tutuklu kalmaktadır.

Bu bağlamda;

1. Diyarbakır'da 2020 yılından beri Valilik tarafından kaç toplantı ve gösteri yürüyüşü yasağı kararı alınmıştır?
2. Bu toplantı ve gösteri yürüyüş yasaklarının ardından yapılan toplantı ve gösteri yürüyüşlerinde toplam kaç kişi gözaltına alınmıştır?
3. 2020 yılından beri Diyarbakır'da 2911 sayılı Kanuna muhalefetten dolayı kaç soruşturma açılmış, kaç hakkında takipsizlik kararı verilmiş, kaç davaya dönüşmüştür?
4. 2020 yılından sonra açılıp da karara çıkan 2911 sayılı Kanuna muhalefet dosyalarının kaçında mahkûmiyet hükmü verilmiştir?
5. 2020 yılından beri Diyarbakır'da kaç kişi hakkında TCK m. 265'te düzenlenen görevi yaptırmamak için direnme suçundan dolayı soruşturma açılmış, kaç hakkında takipsizlik kararı verilmiş, kaç davaya dönüşmüştür?
6. 2020 yılından sonra açılıp da karara çıkan görevi yaptırmamak için direnme suç dosyalarının kaçında mahkûmiyet hükmü verilmiştir?
7. 2020 yılından beri Diyarbakır'da kaç kişi hakkında TCK m. 265'te düzenlenen görevi yaptırmamak için direnme suçundan tutuklama kararı verilmiştir?
8. 2020 yılından beri Diyarbakır'da kaç kamu görevlisi hakkında TCK m. 94, 95, 96'da düzenlenen işkence ve kötü muamele ve eziyet suçlarından soruşturma açılmış, kaç hakkında takipsizlik kararı verilmiş, kaç davaya dönüşmüştür?
9. 2020 yılından sonra açılıp da karara çıkan işkence ve kötü muamele ve eziyet suç dosyalarının kaçında mahkûmiyet hükmü verilmiştir? Bu mahkumiyetlerin kaçında hükmün açıklanması geriye bırakılmıştır?